

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1737/2005**2005 m. spalio 21 d.****iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1726/1999 dėl informacijos apie darbo kaštus apibrėžimo ir perdavimo****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1999 m. kovo 9 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 530/1999 dėl darbo užmokesčio struktūros ir darbo kaštų statistikos ⁽¹⁾, ypač į jo 11 straipsnio ii ir iii punktus,

kadangi:

(1) 1999 m. liepos 27 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1726/1999, įgyvendinančiu Tarybos reglamentą (EB) Nr. 530/1999 dėl darbo užmokesčio struktūros ir darbo kaštų statistikos, apibrėžiant informaciją apie darbo kaštus ir reglamentuojant jos perdavimą ⁽²⁾, numatomos įgyvendinimo priemonės dėl pateiktinos informacijos apibrėžimo ir suskirstymo bei atitinkamo techninio formato rezultatams perduoti, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 530/1999 11 straipsnyje.

(2) Ataskaitinių 2000 m. darbo kaštų tyrimas buvo pirmasis tyrimas, paremtas Reglamentu (EB) Nr. 1726/1999. Atliekant šį tyrimą įgyta patirtis parodė, kad būtina patobulinti Reglamento (EB) Nr. 1726/1999 nuostatas, siekiant jas suderinti su atitinkamomis 2000 m. rugsėjo 8 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1916/2000, įgyvendi-

nančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 530/1999 dėl darbo užmokesčio struktūros ir darbo kaštų statistikos, apibrėžiant informaciją apie darbo užmokesčio struktūrą ir reglamentuojant jos perdavimą ⁽³⁾, nuostatomis bei pagerinti sąsajas tarp įvairių darbo užmokesčio ir darbo kaštų tyrimų, atliekamų kas antrus metus, duomenų.

(3) Todėl Reglamentas (EB) Nr. 1726/1999 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas.

(4) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Statistikos programų komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1726/1999 priedai yra pakeičiami šio reglamento priedais.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2005 m. spalio 21 d.

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA

Komisijos narys

⁽¹⁾ OL L 63, 1999 3 12, p. 6. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

⁽²⁾ OL L 203, 1999 8 3, p. 28.

⁽³⁾ OL L 229, 2000 9 9, p. 3.

I PRIEDAS

KINTAMŲJŲ SĄRAŠAS

Darbo kaštų struktūros statistika

A lentelė. Šalies duomenys.

B lentelė. Šalies duomenys pagal įmonių dydžio grupes.

C lentelė. Regioniniai duomenys.

Toliau išvardytiems kintamiesiems turi būti pateikiama tik A lentelė arba visos trys lentelės. Privaloma pateikti pažymėta raide „p“, o neprivaloma – raide „n“. Perdavimo kodai, atitinkantys įvairias kokybinių kintamųjų kategorijas arba kiekybinių kintamųjų dydžio grupes, nustatomi Eurostato įgyvendinimo dokumente.

Kintamasis		Tik A	A–C ⁽¹⁾
A.	Darbuotojų skaičius		
A.1	Bendras darbuotojų skaičius		p
A.11	Visą darbo dieną dirbantys darbuotojai (išskyrus mokinius)		p
A.12	Ne visą darbo dieną dirbantys darbuotojai (išskyrus mokinius)		p
A.121	Ne visą darbo dieną dirbantys darbuotojai, perskaičiuoti visos darbo dienos ekvivalentais (išskyrus mokinius)		p
A.13	Mokiniai		p
A.131	Mokiniai, perskaičiuoti visos darbo dienos ekvivalentais		p
B.	Faktiškai dirbtos valandos		
B.1	Bendras faktiškai dirbtų valandų skaičius		p
B.11	Visą darbo dieną dirbančių darbuotojų (išskyrus mokinius) faktiškai dirbtos valandos		p
B.12	Ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų (išskyrus mokinius) faktiškai dirbtos valandos		p
B.13	Mokinių faktiškai dirbtos valandos		p
C.	Apmokėtos valandos		
C.1	Bendras apmokėtų valandų skaičius	p	
C.11	Visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams (išskyrus mokinius) apmokėtos valandos	p	
C.12	Ne visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams (išskyrus mokinius) apmokėtos valandos	p	
C.13	Mokiniams apmokėtos valandos	p	
D.	Darbo kaštai (išsamų aprašymą žr. toliau 1 diagramoje)		
D.1	Kompensacijos darbuotojams		p
D.11	Darbo užmokestis (išsamų aprašymą žr. toliau 2 diagramoje)		p
D.111	Darbo užmokestis (išskyrus mokinių darbo užmokestį)		p
D.1111	Tiesioginis atlyginimas, priemokos ir specialiosios išmokos		p
D.11111	Tiesioginis atlyginimas, priemokos ir specialiosios išmokos, mokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį	p	
D.11112	Tiesioginis atlyginimas, priemokos ir specialiosios išmokos, nemokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį ⁽²⁾	p	
D.1112	Įmokos į darbuotojų taupymo sistemas		p

Kintamasis		Tik A	A-C ⁽¹⁾
D.1113	Užmokestis už nedirbtas dienas		p
D.1114	Darbo užmokestis natūra		p
D.11141	Įmonės produktai (<i>neprivaloma</i>)	n	
D.11142	Darbuotojų aprūpinimas būstu ⁽²⁾ (<i>neprivaloma</i>)	n	
D.11143	Įmonės automobiliai (<i>neprivaloma</i>)	n	
D.11144	Akcijų pasirinkimo sandoriai ir akcijų pirkimo schemos (<i>neprivaloma</i>)	n	
D.11145	Kita (<i>neprivaloma</i>)	n	
D.112	Mokinių darbo užmokestis		p
D.12	Darbdavių socialinės įmokos (<i>išsamų aprašymą žr. toliau 3 diagramoje</i>)		p
D.121	Faktinės darbdavių socialinės įmokos (<i>išskyrus įmokas mokiniams</i>)		p
D.1211	Privalomojo socialinio draudimo įmokos	p	
D.1212	Kolektyvinėje sutartyje nustatytos, sutartinės ir savanoriškos socialinio draudimo įmokos	p	
D.122	Priskirtosios darbdavių socialinės įmokos (<i>išskyrus įmokas mokiniams</i>)		p
D.1221	Privalomosios ligos pašalpos (<i>neprivaloma</i>)	n	
D.1222	Priskirtosios darbdavių socialinės įmokos pensijoms ir sveikatos apsaugai (<i>neprivaloma</i>)	n	
D.1223	Mokėjimai iš įmonės išeinantiems darbuotojams (<i>neprivaloma</i>)	n	
D.1224	Kitos priskirtosios darbdavio socialinės įmokos (<i>neprivaloma</i>)	n	
D.123	Darbdavių socialinės įmokos mokiniams		p
D.2	Profesinio mokymo išlaidos		p
D.3	Kitos darbdavio apmokamos išlaidos		p
D.4	Mokesčiai		p
D.5	Darbdavio gautos subsidijos		p
E.	Informacija apie vienetų		
E.1	Bendras vietos vienetų skaičius		p
E.2	Vietos vienetų skaičius imtyje		p

⁽¹⁾ C lentelės taikomos tik šalims, turinčioms NUTS 1 regionus.

⁽²⁾ Išskyrus įmokas į darbuotojų taupymo sistemas.

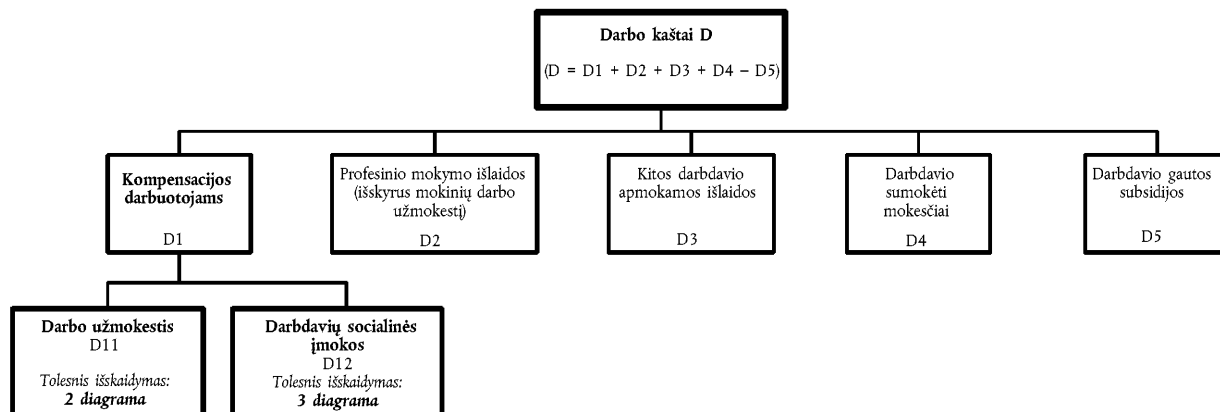
⁽³⁾ Išskyrus persikraustymo įmokas.

Valstybės narės gali pasirinktinai registruoti išsamesnius toliau pateiktų kintamųjų duomenis (perduodami tik pareikalavus Eurostatui):

- A.11 Visą darbo dieną dirbantys darbuotojai
- A.12 Ne visą darbo dieną dirbantys darbuotojai
- D.11112 Tiesioginis atlyginimas, priemokos ir specialiosios išmokos, nemokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį
- D.1113 Užmokestis už nedirbtas dienas
- D.1211 Privalomojo socialinio draudimo įmokos
- D.1212 Kolektyvinėje sutartyje nustatytos, sutartinės ir savanoriškos socialinio draudimo įmokos
- D.1223 Mokėjimai iš įmonės išeinantiems darbuotojams

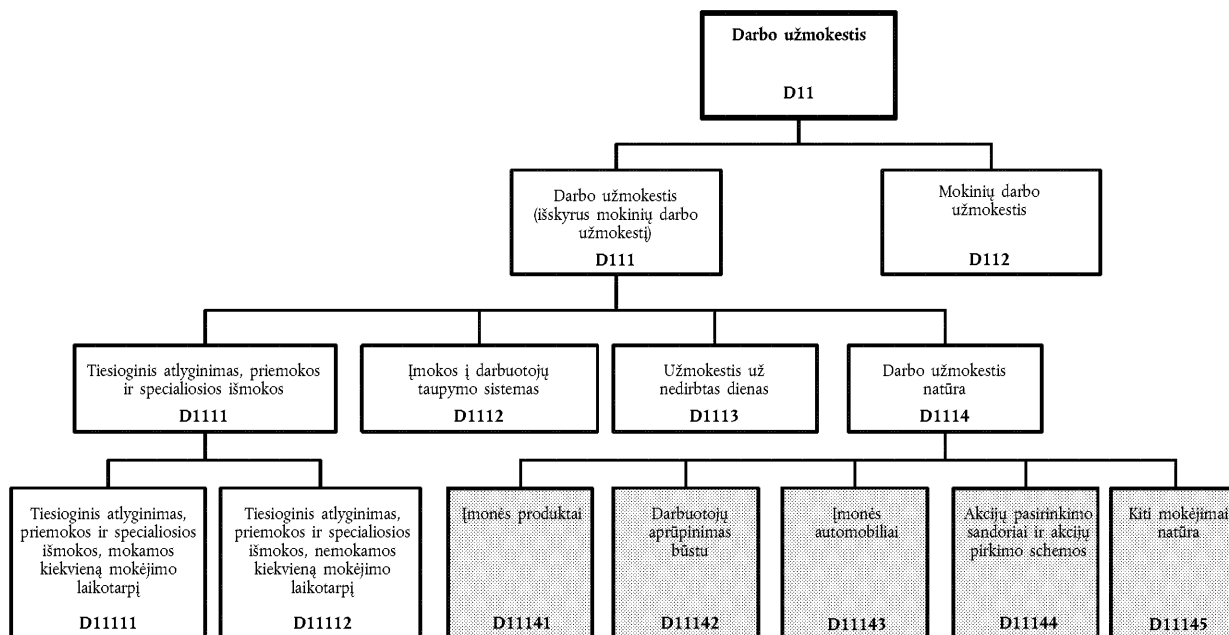
1 diagrama

Darbo kaštai ir pagrindinės jų sudedamosios dalys

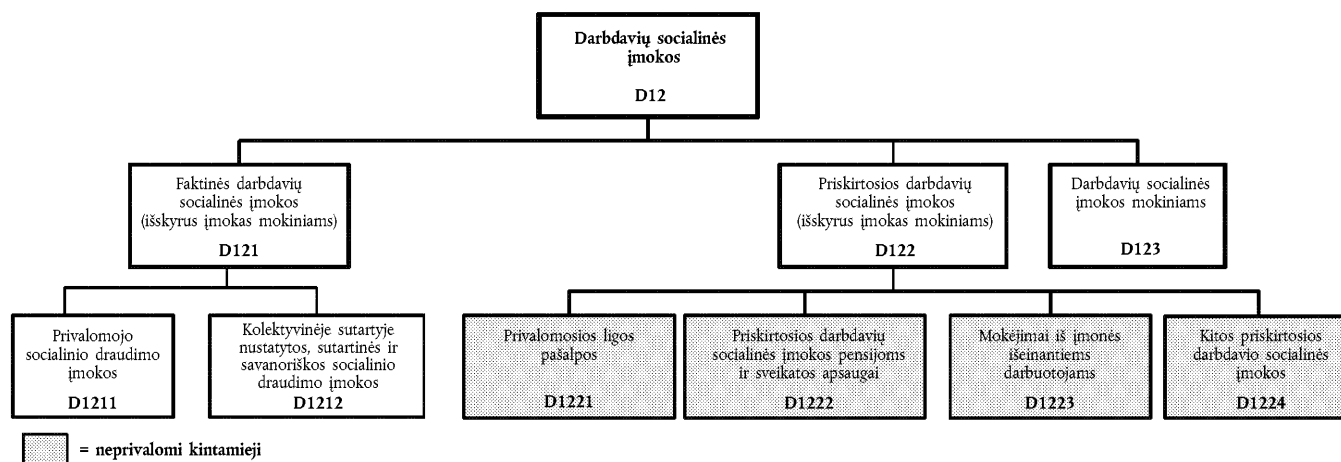
2 diagrama

Sudedamosios dalies „Darbo užmokestis“ (D.11) išskaidymas

3 diagrama

Sudedamosios dalies „Darbdavių socialinės įmokos“ (D.12) išskaidymas

II PRIEDAS

KINTAMŲJŲ APIBRĖŽIMAI

A. DARBUOTOJŲ SKAIČIUS

Darbuotojai yra asmenys, nepriklausomai nuo jų pilietybės arba darbo šalyje trukmės, sudarę tiesioginę darbo sutartį su įmone arba vietos vienetu (susitarimas gali būti tiek formalus, tiek neformalus) ir gaunantys atlyginimą, neatsižvelgiant į atliekamo darbo pobūdį, dirbtų valandų skaičių (darbas visą ar ne visą darbo dieną) ir sutarties trukmę (terminuota arba neterminuota). Darbuotojų atlyginimas gali būti mokamas darbo užmokesčio, įskaitant priemokas, atlyginimą už vienetinį ir pamaininį darbą, specialiąsias išmokas, honorarą, arbatpinigius bei pinigines dovanas, komisinius ir atlyginimą natūra, forma.

Šis darbuotojų apibrėžimas apima darbininkus, tarnautojus bei vadovus, dirbančius privačiame ir viešajame sektoriuose, ekonominės veiklos srityse, klasifikuojamose NACE 1.1 red. C–K ir M–O sekcijose, įmonėse, kuriose dirba bent 10 darbuotojų ⁽¹⁾.

Toliau sąraše pateikiami *įtraukiamų* darbuotojų kategorijų aiškinamieji pavyzdžiai:

- prekybos atstovai, jei jie įrašyti į darbo užmokesčio suvestinę ir be komisinių gauna kitą atlyginimo formą,
- gaunantys atlyginimą dirbantys savininkai,
- mokiniai,
- studentai ir stažuotojai (advokato padėjėjai–mokiniai, studentai slaugytojai, mokslinių tyrimų asistentai arba dėstytojai asistentai, studentai medikai arba jauni gydytojai, atliekantys praktiką ligoninėje, ir kt.), oficialiai išipareigoję už tam tikrą atlyginimą prisidėti prie vieneto gamybos proceso,
- laikini arba nenuolatiniai darbuotojai (pvz., sekretoriai), pasamdyti ar įdarbinti įdarbinimo agentūrų, kurios jiems moka atlyginimą, dirbti kitur, dažnai laikinai ⁽²⁾; sezoniniai ir atsiktikiniai darbininkai, jei jie yra sudarę oficialią arba neoficialią sutartį su įmone arba vietos vienetu ir dirba iš anksto nustatytas darbo valandas,
- darbuotojai, kurių darbo kaštai buvo patirti ataskaitiniais metais, tačiau kurie laikinai nedirbo dėl ligos arba sužalojimo, atostogų, streiko arba lokauto, mokymosi atostogų, motinystės arba vaiko priežiūros atostogų, sumažėjusios ekonominės veiklos, nutraukus darbą dėl blogų oro sąlygų, dėl mechaninių gedimų, žaliavų, kuro ar elektros energijos trūkumo, arba dėl kitų priežasčių teisėtai arba neteisėtai neatvykus į darbą,
- dirbantys užsienyje, jei jiems ir toliau atlyginimą moka statistinis vienetas,
- namudininkai ⁽³⁾, įskaitant namuose ir nuotolinį darbą dirbančius asmenis, jei aiškiai susitarta, kad tokiems darbuotojams atlyginimas mokamas remiantis atliktu darbu, t. y. darbo kiekiu, kuriuo prisidedama prie kokio nors gamybos proceso.

Šios kategorijos turėtų būti *neįtraukiamos*:

- prekybos atstovai ir kiti asmenys, kuriems visas atlyginimas yra mokamas kaip honoraras arba komisiniai, kurie neįrašyti į darbo užmokesčio suvestinę, arba dirba savarankiškai,
- savininkai, direktoriai arba vadovai, kurių visas atlyginimas mokamas pelno dalies forma,
- šeimos darbuotojai, kurie nėra įmonės arba vietos vieneto darbuotojai (pagal pirmiau pateiktą apibrėžimą),
- savo sąskaita dirbantys asmenys,
- neatlyginamai savanoriškai dirbantys asmenys (pvz., paprastai ne pelno institucijoms, tokioms, kaip labdaros organizacijos, dirbantys asmenys).

Nuoroda ESS 95: 11.12–11.14

⁽¹⁾ Įtraukti ekonominės veiklos sritis pagal NACE 1.1 red. L sekciją yra neprivaloma. Taip pat neprivaloma įtraukti įmonių, kuriose dirba mažiau nei 10 darbuotojų, darbuotojus. NACE 1.1 red. ekonominės veiklos sričių perdavimo kodai, šalis arba regionas pagal galiojančią NUTS klasifikaciją ir įmonių dydžio grupės nustatomi Eurostato įgyvendinimo dokumente.

⁽²⁾ Kad nebūtų paskaičiuota du kartus, įdarbinimo agentūrų samdomų asmenų dirbtos valandos turi būti įtraukiamos į NACE įdarbinimo agentūros kategoriją (NACE 1.1 red., 74.50), o ne į NACE įmonės, kurioje jie faktiškai dirba, kategoriją.

⁽³⁾ Namudininkas – tai pagal iš anksto sudarytą susitarimą arba sutartį konkrečiai įmonei sutinkantis dirbti arba tiekti jai tam tikrą prekių ar paslaugų kiekį asmuo, tačiau jo darbo vieta nėra įmonėje. (Nuoroda ESS 95: 11.13 g). Namudininkų faktiškai dirbtos valandos gali būti apskaičiuojamos.

A.1 Bendras darbuotojų skaičius

Šis kintamasis apima visą darbo dieną dirbančius darbuotojus (A.11), ne visą darbo dieną dirbančius darbuotojus (A.12) ir mokinius (A.13).

Nuoroda VSS: kodas 16130 (darbuotojų skaičius)**A.11 Visą darbo dieną dirbantys darbuotojai (išskyrus mokinius)**

Apimami darbuotojai (išskyrus mokinius), kurių įprastinės darbo valandos yra tokios, kaip nustatyta kolektyvinėje sutartyje arba kurie dirba įmonėje ar vietos vienetuose nustatytas darbo valandas, net jeigu jų sutartis sudaryta trumpesniai nei vienerių metų laikotarpiui. Reikiamas darbuotojų skaičius yra vidutinis mėnesinis duomenis pateikiančiame vienetuose ataskaitiniais metais įdarbintų visą darbo dieną dirbančių darbuotojų skaičius.

A.12 Ne visą darbo dieną dirbantys darbuotojai (išskyrus mokinius)

Apimami darbuotojai (išskyrus mokinius), kurių įprastinės dienos, savaitės arba mėnesio darbo valandos yra trumpesnės nei kolektyvinėje sutartyje arba įmonėje ar vietos vienetuose nustatytos darbo valandos (pusė darbo dienos, trys ketvirčiai darbo dienos, keturi penktadaliai darbo dienos ir pan.). Reikiamas darbuotojų skaičius yra vidutinis mėnesinis duomenis pateikiančiame vienetuose ataskaitiniais metais įdarbintų ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų skaičius.

A.121 Ne visą darbo dieną dirbantys darbuotojai, perskaičiuoti visos darbo dienos ekvivalentais

Šį perskaičiavimą turi atlikti tiesiogiai ataskaitą rengianti įmonė ar vietos vienetų arba ataskaitas gaunanti agentūra ar nacionalinis statistikos institutas, remdamiesi toje įmonėje ar vietos vienetuose visą darbo dieną dirbančių darbuotojų įprastiniu darbo valandų skaičiumi ir taikydami, jų nuomone, patį tinkamiausią metodą. Reikiamas darbuotojų skaičius yra vidutinis mėnesinis duomenis pateikiančiame vienetuose ataskaitiniais metais įdarbintų ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų (perskaičiuotų visos darbo dienos ekvivalentais) skaičius.

Nuoroda ESS 95: 11.32–11.34**A.13 Mokiniai**

Apimami visi darbuotojai, dirbantys visą arba ne visą darbo dieną, kurie gamybos procese dalyvauja dar nevisapusiškai ir dirba pagal gamybinės praktikos sutartį, arba taip, kad jų profesinis mokymas yra svarbesnis už produktyvumą. Reikiamas mokinių skaičius yra vidutinis mėnesinis duomenis pateikiančiame vienetuose ataskaitiniais metais įdarbintų darbuotojų skaičius.

A.131 Ne visą darbo dieną dirbantys mokiniai, perskaičiuoti visos darbo dienos ekvivalentais

Šį perskaičiavimą turi atlikti tiesiogiai ataskaitą rengianti įmonė ar vietos vienetų arba ataskaitas gaunanti agentūra ar nacionalinis statistikos institutas, taikydami, jų nuomone, patį tinkamiausią metodą. Valandos praleistos mokymo kursuose įmonėje, vietos vienetuose arba švietimo institucijose turėtų būti neįtraukiamos. Reikiamas mokinių skaičius yra vidutinis mėnesinis duomenis pateikiančiame vienetuose ataskaitiniais metais įdarbintų ne visą darbo dieną dirbančių mokinių (perskaičiuotų visos darbo dienos ekvivalentais) skaičius ⁽¹⁾.

Nuorodos ESS 95: 11.32–11.34; VSS: kodas 16140 (A.11 + A.121 + A.131 atitinka VSS kintamąjį „darbuotojų skaičius, išreikštas visos darbo dienos ekvivalentais“)**B. FAKTIŠKAI DIRBTOS VALANDOS**

Apimamas bendras visų darbuotojų per metus dirbtų valandų skaičius. Atskirai registruojamas visą darbo dieną dirbančių darbuotojų (B.11), ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų (B.12) ir mokinių (B.13) bendras faktiškai dirbtų valandų skaičius.

Faktiškai dirbtos valandos apibrėžiamos kaip visų laikotarpių, praleistų vykdant tiesioginę ir pagalbinę veiklą prekėms gaminti ir paslaugoms teikti, suma.

Į faktiškai dirbtas valandas įskaitoma:

- įprastiniu darbo laiku dirbtos valandos,
- apmokami viršvalandžiai, t. y. papildomai prie įprastinių darbo valandų dirbtos valandos, nepriklausomai nuo taikomo valandinio darbo užmokesčio tarifo (pvz., viena dirbta valanda apmokėta dvigubu tarifu turėtų būti registruojama kaip viena valanda),
- neapmokami viršvalandžiai ⁽²⁾,
- laikas, praleistas vykdant tokias užduotis, kaip pasiruošimas darbui ir statybvietės paruošimas; instrumentų ir įrenginių paruošimas, priežiūra, taisymas ir valymas; kvitų ir sąskaitų faktūrų išrašymas; dokumentų rengimas ir ataskaitų rašymas ir kt.,

⁽¹⁾ Jei pageidaujama, vidurkis gali būti paremtas savaitiniu arba dienos darbuotojų skaičiumi per ataskaitinius metus. Taip pat priimtinas yra vidurkis, paremtas ketvirčio darbuotojų skaičiumi.

⁽²⁾ Neapmokamos dirbtos valandos, kaip „faktiškai dirbtų valandų“ sudedamoji dalis dažnai turi būti apskaičiuojamos, pavyzdžiui, remiantis namų ūkių tyrimo duomenimis.

- prastovų laikas, praleistas darbo vietoje dėl tokių priežasčių, kaip įrenginių gedimas, nelaimingi atsitikimai ar atsitiktinis darbo nebuvimas, tačiau už kurį pagal darbo sutartį yra mokama,
- trumpos poilsio darbo vietoje pertraukos, įskaitant arbatos ir kavos pertraukėles,
- valandos, praleistos mokymo kursuose įmonėje, vietos vienetu arba švietimo institucijose (šis straipsnis netaikomas mokiniams).

Tačiau į faktiškai dirbtas valandas *neįskaitoma*:

- apmokėtos, tačiau nedirbtos valandos, pavyzdžiui, mokamos atostogos, valstybinės šventės, nebuvimas darbe dėl ligos, motinystės atostogos ir kt.,
- nedirbtos ir neapmokėtos valandos, pavyzdžiui, nedarbingumo ir motinystės atostogų metu ir kt.;
- (apmokėtos arba neapmokėtos) nedirbtos valandos specialiųjų atostogų dėl medicininės apžiūros, santuokos, laidotuvių, persikėlimo į kitą būstą, po nelaimingo atsitikimo ir kt. metu,
- pagrindinės pertraukos pavalgyti (t. y. ne trumpos poilsio pertraukos arba pertraukos, kurių metu tiekama kava ar gaivieji gėrimai),
- (apmokėtos arba neapmokėtos) nedirbtos valandos priverstinai trumpiau dirbto laiko, darbo ginčų, lokautų metu ir kt.,
- laikas, kurį darbuotojas sugaišo kelionėms iš namų į darbo vietą ir atgal,
- valandos, kurias mokiniai praleido mokymo kursuose įmonėje, vietos vienetu arba švietimo institucijose.

Nuorodos ESS 95: 11.26–11.29; VSS: kodas 16150 (darbuotojų dirbtų valandų skaičius)

C. APMOKĖTOS VALANDOS

Šis kintamasis apima bendrą apmokėtų valandų skaičių per metus. Atskirai registruojamas visą darbo dieną dirbančių (C.11), ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų (C.12) ir mokinių (C.13) bendras apmokėtų valandų skaičius (C.1).

Apmokėtų valandų skaičius per metus apibrėžiamas kaip:

- įprastinės darbo valandos ir viršvalandžiai, už kuriuos per metus buvo mokamas atlyginimas,
- visos valandos, už kurias darbuotojui buvo sumokėta mažesniu tarifu, net jei skirtumas buvo grąžintas sumokant iš socialinės apsaugos fondų,
- ataskaitiniu laikotarpiu nedirbtos, tačiau apmokėtos valandos (kasmetinės atostogos, nebuvimas darbe dėl ligos, valstybinės šventės ir kitos apmokėtos valandos, įskaitant leidimą neatvykti į darbą dėl medicininės apžiūros, gimdymo, vestuvių, laidotuvių, persikėlimo į kitą būstą ir kt.).

Faktiškai dirbtų valandų skaičiaus per metus ir apmokėtų valandų skaičiaus per metus apskaičiavimas

Šiuos apskaičiavimus turi atlikti tiesiogiai ataskaitas rengiančios įmonės ar vietos vienetai arba ataskaitas gaunančios agentūros ar nacionaliniai statistikos institutai, taikydami, jų nuomone, patį tinkamiausią metodą. Toliau pateiktais modeliais paaiškinama, kaip naudojantis turima informacija apskaičiuoti faktiškai dirbtas valandas ir apmokėtas valandas.

Visą darbo dieną dirbančių darbuotojų faktiškai dirbtų valandų skaičius per metus (B.11)

Tarkime, kad turima informacija apie toliau išvardytus kintamuosius:

(A.11) Vidutinis mėnesinis visą darbo dieną dirbančių darbuotojų skaičius:

- vidutinis visą darbo dieną dirbančio darbuotojo įprastinių valandų pagal sutartį skaičius per metus, išskyrus viršvalandžius ir pagrindines pertraukas pavalgyti;
- vidutinis visą darbo dieną dirbančio darbuotojo (apmokėtų ir neapmokėtų) viršvalandžių skaičius per metus;
- vidutinis visą darbo dieną dirbančio darbuotojo dirbtų valandų skaičius pagal sutartį pridėjus viršvalandžius *per dieną*, neįskaitant pagrindinių pertraukų pavalgyti;
- vidutinis visą darbo dieną dirbančiam darbuotojui tenkantis darbdavio suteiktų atostogų dienų skaičius per metus;
- vidutinis visą darbo dieną dirbančiam darbuotojui tenkantis valstybinių švenčių dienų skaičius per metus;
- vidutinis visą darbo dieną dirbančiam darbuotojui tenkantis nedarbingumo ir motinystės atostogų dienų skaičius per metus;

- g) vidutinis visą darbo dieną dirbančiam darbuotojui tenkantis priverstinai trumpiau dirbto laiko ir darbo ginčų dienų skaičius per metus;
- h) vidutinis visą darbo dieną dirbančiam darbuotojui tenkantis kitų faktiškai nedirbtų dienų (t. y. specialių atostogų dėl sveikatos patikrinimo, gimdymo, vestuvių, laidotuvių, persikėlimo į kitą būstą, po nelaimingo atsitikimo ir kt.) skaičius per metus.

Bendras visą darbo dieną dirbančių darbuotojų *dirbtų valandų* skaičius per metus (prieš koreguojant pagal faktiškai nedirbtas dienas) bus lygus $(A.11) \times (a + b)$. Jei atimsime bendrą *faktiškai nedirbtų valandų* skaičių per metus, kuris apibrėžiamas $(A.11) \times c \times (d + e + f + g + h)$, gausime (B.11), bendrą visą darbo dieną dirbančių darbuotojų *faktiškai dirbtų valandų* skaičių per metus:

$$(B.11) = (A.11) \times [(a+b) - c(d + e + f + g + h)].$$

Ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų (B.12) ir mokinių (B.13) *faktiškai dirbtos valandos per metus*

Panašūs modeliai gali būti naudojami apskaičiuoti ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų ir mokinių dirbtas valandas.

Visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams apmokėtų valandų skaičius per metus (C.11)

Kai turima informacija apie toliau išvardytus kintamuosius:

(A.11) Vidutinis mėnesinis visą darbo dieną dirbančių darbuotojų skaičius;

- a1) vidutinis visą darbo dieną dirbančio darbuotojo apmokėtų valandų pagal sutartį skaičius per metus, išskyrus viršvalandžius ir pagrindines pertraukas pavalgyti;
- b1) vidutinis visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams apmokėtų viršvalandžių skaičius per metus,

bendras visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams *apmokėtų valandų* skaičius per metus išreiškiamas lygtimi

$$(C.11) = (A.11) \times (a1 + b1).$$

Ne visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams (C.12) ir mokiniams (C.13) *apmokėtos valandos per metus*

Panašūs modeliai gali būti naudojami apskaičiuoti ne visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams ir mokiniams apmokėtas valandas.

D. DARBO KAŠTAI

Darbo kaštai reiškia visas darbdavių išlaidas, atsiradusias samdant darbuotojus. Tai Bendrijos sistemoje priimta ir Tarptautinės darbo statistikos specialistų konferencijos (Ženeva, 1966 m.) tarptautinį apibrėžimą plačiai atitinkanti koncepcija. Į darbo kaštus įskaitomos kompensacijos darbuotojams (D.1), kurias sudaro darbo užmokestis pinigais ar natūra bei darbdavių socialinės įmokos, profesinio mokymo išlaidos (D.2), kitos išlaidos (D.3), su užimtumu susiję mokesčiai, laikomi darbo kaštais (D.4), atėmus gautas subsidijas (D.5). Laikino įdarbinimo agentūrų įdarbintų asmenų sąnaudos turi būti įtraukiamos į juos įdarbinusios agentūros (NACE, 1.1 red., 74.50), o ne į įmonės, kurioje jie faktiškai dirba, sąnaudas.

Glaustas visų darbo kaštų suskirstymas į sudėtinės dalis pateikiamas I priedo 1–3 diagramose.

D.1 Kompensacijos darbuotojams

Kompensacijos darbuotojams apibrėžiamos kaip bendras atlyginimas pinigais ar natūra, kurį darbdavys moka darbuotojui už ataskaitiniu laikotarpiu pastarojo atliktą darbą. Jos skirstomos į:

- darbo užmokestį (D.11), iš esmės susidedantį iš darbo užmokesčio (išskyrus mokinių darbo užmokestį) (D.111) ir mokinių darbo užmokesčio (D.112),
- darbdavių socialines įmokas (D.12), iš esmės susidedančias iš faktinių darbdavių socialinių įmokų (išskyrus įmokas mokiniams) (D.121), priskirtųjų darbdavių socialinių įmokų (išskyrus įmokas mokiniams) (D.122) ir darbdavių socialinių įmokų mokiniams (D.123).

Nuorodos ESS 95: 4.02 (kodas D.1), VSS: kodas 13310 (personalo sąnaudos)

D.11 Darbo užmokestis

Į darbo užmokestį įskaitomos priemokos, atlyginimas už vienetinį ir pamaininį darbą, specialiosios išmokos, honoraras, arbatpinigiai bei piniginės dovanos, komisiniai ir atlyginimas natūra. Jis registruojamas tą laikotarpį, per kurį atliktas darbas. Tačiau *ad hoc* priemokos arba kiti išskirtiniai mokėjimai (13-tas atlyginimas, atgaline data pažymėtas neišmokėtas užmokestis ir kt.) registruojami tą laikotarpį, kurį jie išmokami.

Tikslus darbo užmokesčio suskirstymas į sudėtinės dalis pateikiamas I priedo 2 diagramoje.

Nuorodos ESS 95: 4.03–4.07 ir 4.12 a (kodas D.11); VSS: kodas 13320 (darbo užmokestis)

D.111 Darbo užmokestis (išskyrus mokinių darbo užmokestį)**D.1111 Tiesioginis atlyginimas, priemokos ir specialiosios išmokos**

Į tiesioginį atlyginimą, priemokas ir specialiąsias išmokas įskaitomos visų darbuotojo mokamų socialinių įmokų, pajamų mokesčių ir kt., net jei juos faktiškai išskaičiuoja ir darbuotojo vardu tiesiogiai socialinio draudimo sistemoms, mokesčių inspekcijoms ir kt. sumoka darbdavys, vertės.

Priemoka yra darbdavio suteikiama atpildo arba pripažinimo forma. Kai darbuotojas gauna priemoką, nesitikima ir nedaroma prielaida, kad priemoka bus panaudota padengti kokias nors konkrečias išlaidas. Priemokos vertę ir mokėjimo laiką savo nuožiūra gali pasirinkti darbdavys arba numatyti įmonės sutartis.

Specialioji išmoka yra darbdavio darbuotojui suteikta teisė, skirta padengti darbuotojo patirtas konkrečias su darbu nesusijusias išlaidas. Ji dažnai numatoma įmonės sutartyje ir paprastai išmokama teisės į ją suteikimo metu.

D.11111 Tiesioginis atlyginimas, priemokos ir specialiosios išmokos, mokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį

Tai kiekvieną mokėjimo laikotarpį per metus reguliariai mokamas atlyginimas pinigais. Daugumos darbuotojų mokėjimo laikotarpis yra savaitinis arba mėnesinis. Todėl čia neturėtų būti įtraukiami rečiau (kas mėnesį reguliarių savaitinių mokėjimų atveju, kas ketvirtį, pusę metų, kas metus) arba *ad hoc* pagrindu gaunami mokėjimai. Čia neturėtų būti įtraukiamos įmokos į darbuotojų taupymo sistemas, jas reikėtų įtraukti į D.1112.

Konkrečiai šis kintamasis nurodo:

- bazinį darbo užmokestį,
- tiesioginį atlyginimą, apskaičiuotą atsižvelgiant į dirbtą laiką, gamybos apimtį arba vienetinį darbą, ir mokamą darbuotojams už dirbtas valandas,
- atlyginimą ir priemokas už viršvalandžius, naktinį darbą, darbą poilsio ir valstybinių švenčių dienomis bei pamaininį darbą,
- kiekvieną mokėjimo laikotarpį reguliariai mokamas priemokas ir specialiąsias išmokas, pavyzdžiui:
 - su darbo vieta susijusias priemokas už triukšmą, riziką, sunkų darbą, pamaininį arba nepertraukiamą darbą, naktinį darbą ir darbą poilsio bei valstybinių švenčių dienomis,
 - priemokas už asmeninius darbo rezultatus, gamybos apimtį, našumą, produktyvumą, atsakomybę, darbštumą, punktualumą; reguliariai mokamas priemokas už darbo stažą; kvalifikaciją ir ypatingas žinias.

Kiti išmokų straipsnių, kurie turėtų būti čia įtraukiami, pavyzdžiai pateikti II priedo priedėlyje.

D.11111 kintamasis nurodo bruto sumas prieš atskaitant darbuotojų mokamus mokesčius ir socialinio draudimo įmokas.

D.11112 Tiesioginis atlyginimas, priemokos ir specialiosios išmokos, nemokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį

Visi mokėjimai darbuotojams, kurie nėra mokami reguliariai kiekvieną (savaitinį ar mėnesinį) mokėjimo laikotarpį. Tai apima priemokas ir specialiąsias išmokas, mokamas nustatytais laikotarpiais (pvz., mokamas kas mėnesį, kai reguliarius mokėjimai savaitiniai, arba mokamas kas ketvirtį, pusę metų ar metus) ir priemokas, susietas su asmeniniais ar kolektyviniais darbo rezultatais. Čia įtraukiami išskirtiniai mokėjimai iš įmonės išeinantiems darbuotojams su sąlyga, kad tokie mokėjimai *nėra* susieti su kolektyvine sutartimi. Išskirtiniai išeitiniai mokėjimai čia neįtraukiami, jei nėra informacijos apie galimą ryšį su kolektyvine sutartimi, arba jei yra žinoma, kad toks ryšys egzistuoja, ir turėtų būti įtraukiami į D.1223. Čia taip pat neįtraukiamos įmokos į darbuotojų taupymo sistemas, jas apima D.1112.

D.11112 išmokų straipsnių pavyzdžiai išvardyti II priedo priedėlyje.

D.11112 kintamasis taip pat nurodo bruto sumas prieš atskaitant darbuotojų mokamus mokesčius ir socialinio draudimo įmokas.

D.1112 Įmokos į darbuotojų taupymo sistemas

Tai sumos, mokamos darbuotojams į taupymo sistemas (pavyzdžiui, įmonės taupymo sistemas).

D.1113 Užmokestis už nedirbtas dienas

Atlyginimas, mokamas už įstatymų ar sutartyje nustatytas arba asmeniniu prašymu suteiktas atostogas ir valstybines šventes arba kitas apmokėtas, bet nedirbtas dienas. Pavyzdžiai pateikiami II priedo priedėlyje.

D.1114 Darbo užmokestis natūra

Šis kintamasis nurodo visų prekių ir paslaugų, kurias darbuotojams suteikia įmonė arba vietos vienetas, vertės apskaičiavimą. Tai apima įmonės produktus, darbuotojų aprūpinimą būstu, įmonės automobilius, akcijų pasirinkimo sandorius ir akcijų pirkimo schemas. Jei turima informacija apie darbo užmokesčio natūra apmokestinimą fizinių asmenų pajamų mokesčiu, ji gali būti panaudota kintamajam apskaičiuoti netiesioginiu būdu.

Darbo užmokesčio natūra pavyzdžiai pateikiami II priedo priedėlyje.

Nuoroda ESS 95: 4.04, 4.05, 4.06 (kodas D.11)**D.11141 Įmonės produktai**

Įmonės produktai yra nemokamai suteikiami asmeniniam naudojimui arba parduodami darbuotojams pigiau už savikainą. Tai gali būti maisto produktai ir gėrimai (išskyrus išlaidas valgykloms ir maisto talonams), kuras, dujos, elektra, mazutas, šildymas, avalynė ir drabužiai (išskyrus darbo drabužius), mikrokompiuteriai ir kt.

Turi būti nurodoma neto įmonės kaina, t. y. nemokamai suteiktų produktų savikaina arba skirtumas tarp savikainos ir kainos, už kurią produktai yra parduodami darbuotojams. Taip pat turi būti registruojamos neišnaudotos kompensacijos arba išmokos natūra.

D.11142 Darbuotojų aprūpinimas būstu

Tai įmonės patirtos išlaidos, siekiant padėti darbuotojams apsirūpinti būstu, įskaitant: išlaidas, susijusias su įmonei priklausančiu būstu (išlaidas būsto priežiūrai ir administravimui bei su tokiu būstu susijusiems mokesčiams ir draudimui) ir darbuotojams suteiktas paskolas mažesnėmis palūkanomis būstui statyti arba pirkti (skirtumas tarp palūkanų rinkos kainomis ir suteiktų palūkanų dydžio), darbuotojams suteiktas išmokas ir subsidijas, susijusias su jų būstu ir įsikūrimu, tačiau išskyrus persikraustymo išmokas.

D.11143 Įmonės automobiliai

Įmonės automobiliai, arba įmonės automobilių, suteiktų darbuotojams naudojimui asmeniniais tikslais, savikaina įmonei. Tai turėtų apimti neto įmonės patiriamas automobilių eksploatavimo išlaidas (metines išperkamosios nuomos išlaidas ir palūkanas – nusidėvėjimą, draudimą, priežiūrą, remontą ir automobilių stovėjimo vietą). Tai neturėtų apimti kapitalinių išlaidų, susijusių su automobilių pirkimu arba iš jų perpardavimo gautų pajamų.

Remiantis įmonėse turima informacija, pavyzdžiui, šios rūšies automobilių parko apskaitos dokumentais, reikėtų apskaičiuoti vidutinės sąnaudas vienam automobiliui ir dalį, priskirtiną darbuotojo naudojimosi automobiliu asmeniniais tikslais sąnaudoms.

D.11144 Akcijų pasirinkimo sandoriai ir akcijų pirkimo schemas

Šis neprivalomas kintamasis nurodo visas mokėjimų natūra formas, susijusias su akcijomis išreikštu atlyginimu. Šiai kategorijai priklauso akcijų pasirinkimo sandoriai, akcijų pirkimo schemas ir kitos nuosavo kapitalo priemonės, galinčios atsirasti ateityje. Būdingas šių priemonių bruožas yra tas, kad už jas atsiskaitoma nuosavo kapitalo priemonėmis, t. y. jos rodo nuosavo kapitalo priemonių perdavimą iš įmonės arba vietos vieneto darbuotojui. D11144 apimamos atlyginimo formos yra identiškos apimamoms Tarptautinio finansinės atskaitomybės standarto 2 „Akcijomis išreikštas mokėjimas“ antraštės „Akcijomis išreikštų mokėjimų sandoriai, už kuriuos atsiskaitoma nuosavo kapitalo priemonėmis“.

Akcijų pirkimo schemomis paprastai akcijos perduodamos iš darbdavio įmonės darbuotojams. Perdavimas vyksta dabar (suteikimo data) ir yra paremtas kaina, mažesne už šiandienos rinkos kainą (iš anksto nustatyta kaina). Įmonės sąnaudos lygios akcijų kiekio ir skirtumo tarp rinkos kainos ir iš anksto nustatytos kainos sandaugai.

Akcijų pasirinkimo sandorių schemomis paprastai perduodama teisė pirkti darbdavio įmonės akcijas ne anksčiau negu tiksliai nustatytu laiku ateityje (teisių įgijimo data), už palankią iš anksto nustatytą kainą, nustatytą dabar (suteikimo data). Darbuotojai šia teise pasinaudos tik jei rinkos kaina teisių įgijimo dieną arba po teisių įgijimo dienos viršys iš anksto nustatytą kainą. Įmonės sąnaudos vėl lygios akcijų kiekio ir skirtumo tarp rinkos kainos ir iš anksto nustatytos kainos sandaugai. Tiek darbo kaštų statistikoje, tiek apskaitoje, sąnaudos priskiriamos ir išskirstomos per teisių įgijimo laikotarpį, t. y. laikotarpį nuo suteikimo datos iki teisių įgijimo datos. Šios vertės yra neapibrėžtos per teisių įgijimo laikotarpį ir todėl turi būti apskaičiuojamos.

Geriausiai apskaičiuoti D.11144 kintamąjį ataskaitiniais metais būtų galima laikantis Tarptautinio finansinės atskaitomybės standarto 2 „Akcijomis išreikštas mokėjimas“ gairių. Jei tokio apskaičiavimo nėra, galima imti vertes, nustatytas pagal apskaitos standartus arba valstybės narės mokesčių taisykles su sąlyga, kad jos apima D.11144 nuosavo kapitalo priemonės ir atitinka Darbo kaštų tyrimo ataskaitinį laikotarpį.

Iš įmokų, skirtų įsteigti specialius įmonės akcijų įsigijimo fondus darbuotojams, net jei jie negali tuoju pat naudoti tokio turto, turi būti atimama visų jiems netaikomų mokesčių lengvatų suma. Akcijomis išreikštą atlyginimą, už kurį atsiskaitoma pinigais, pavyzdžiui, akcijų vertės padidinimo teisės, apima ne D.11144, bet D.11112 kintamasis.

D.11145 Kita

Visų pirma tai apima darbdavio apmokamas netiesiogines išmokas:

- valgykloms ir maisto talonams,
- kultūros, sporto ir laisvalaikio įrangai bei paslaugoms,
- vaikų darželiams,
- darbuotojų parduotuvėms,
- transporto išlaidoms kelionei iš namų į įprastinę darbovietę ir atgal,
- įmokoms į profesinių sąjungų fondus ir įmonės komiteto išlaidoms.

Visos tokios išlaidos apima smulkų remontą ir reguliarią pastatų ir įrenginių, skirtų pirmiau išvardytoms kultūros, sporto ir laisvalaikio paslaugoms bei įrangai, priežiūrą. Darbo užmokestis, kurį įmonė moka tiesiogiai šias paslaugas teikiantiems ir su šia įranga dirbantiems darbuotojams, neįtraukiamas į D.11145 kintamojo antraštę.

D.112 Mokinių darbo užmokestis

Žr. D.11.

D.12 Darbdavių socialinės įmokos

Šis kintamasis nurodo darbdavių mokamų socialinių įmokų, skirtų užtikrinti jų darbuotojų teisę į socialines išmokas, sumą. Darbdavių socialinės įmokos gali būti faktinės arba priskirtosios.

Tikslus darbdavių socialinių įmokų suskirstymas į sudėtinės dalis pateikiamas I priedo 3 diagramoje.

Nuorodos ESS 95: 4.08 (kodas D.12); VSS: kodas 13330 (socialinio draudimo sąnaudos)

D.121 Faktinės darbdavių socialinės įmokos (išskyrus įmokas mokiniams)

Faktinės darbdavių socialines įmokas sudaro darbdavių jų darbuotojų naudai mokamos įmokos draudikams (socialinės apsaugos fondams ir privačiai finansuojamoms sistemoms, pavyzdžiui, profesinių pensijų sistemoms). Šios įmokos apima privalomasias, įprastines, sutartines ir savanoriškąsias draudimo nuo socialinių rizikos veiksmų ar nepriteklių įmokas. Faktinės darbdavių socialinės įmokos registruojamos tą laikotarpį, per kurį atliekamas darbas.

Pavyzdžiai pateikti II priedo priedėlyje.

Nuoroda ESS 95: 4.09 (kodas D.121) ir 4.12 b

D.1211 Privalomojo socialinio draudimo įmokos

Darbdavio mokamos ir pagal įstatymą privalomos įmokos socialinės apsaugos institucijoms. Tokių įmokų sumos turi būti registruojamos atėmus bet kokias subsidijas. Įskaitomos:

- įmokos į amžiaus pensijos, ligos, motinystės ir invalidumo draudimo sistemas,
- privalomosios įmokos į nedarbo draudimo sistemas,
- privalomosios įmokos į draudimo nuo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų sistemas,
- privalomosios įmokos į pašalpų vaikams išlaikyti sistemas,
- visos kitos privalomosios, niekur kitur nepaminėtos, įmokos.

D.1212 Kolektyvinėje sutartyje nustatytos, sutartinės ir savanoriškos socialinio draudimo įmokos

Tai visos darbdavio į socialinės apsaugos sistemas mokamos įmokos, papildančios pagal įstatymą privalomas įmokas. Reikėtų atsižvelgti į galintą galioti mokesčių netaikymą. Įskaitoma:

- papildomų pensijų sistemos, profesinės pensijų sistemos (kolektyvinis draudimas, įmonės administruojami fondai, rezerviniai fondai, visos kitos išlaidos, skirtos papildomų pensijų sistemoms finansuoti),
- papildomo sveikatos draudimo sistemos,
- papildomo nedarbo draudimo sistemos,
- visos kitos neprivalomosios, niekur kitur nepaminėtos, papildomos socialinės apsaugos sistemos.

D.122 Priskirtosios darbdavių socialinės įmokos (išskyrus įmokas mokiniams)

Priskirtosios darbdavių socialinės įmokos reikalingos tiksliai darbo kaštų mastui gauti darbo atlikimo metu. Jos atitinka stebimąsias išmokėtas socialines išmokas ne iš fondų.

Socialines išmokas ne iš fondų darbdaviai moka tiesiogiai savo darbuotojams arba buvusiems darbuotojams ir kitiems teisę jas gauti turintiems asmenims, nedalyvaujant socialinės apsaugos fondui, draudimo įmonei arba savarankiškam pensijų fondui, ir šiam tikslui nesukurdami specialaus fondo arba atskiro rezervo. Vietoje to, išmokos yra mokamos iš nuosavų darbdavių, kurie tvarko nefinansuojamas sistemas, išteklių. Tai, kad tam tikras socialines išmokas darbdaviai moka tiesiogiai, o ne tarpininkaujant socialinės apsaugos fondams ar kitiems draudikams, jokių būdu nesumenkina socialinės gerovės išmokų pobūdžio. D.122 gali būti ypač svarbus, kai darbdavys yra ne rinkos gamintojas (vyriausybės sektorius).

D.122 suma nustatoma atsižvelgiant į darbdavio būsimus įsipareigojimus mokėti socialines išmokas. Idealus D.122 skaičiavimo šaltinis darbdaviams, tvarkantiems nefinansuojamas socialinio draudimo sistemas, yra remtis aktuariniais skaičiavimais. Jei tokių aktuarinių apskaičiavimų nėra, turėtų būti taikomi kiti skaičiavimo metodai. Pavyzdžiui, kai kurios šalys D.122 apskaičiuoja iš stebimųjų išmokėtų socialinių išmokų ne iš fondų atėmę galimas darbuotojų socialines įmokas.

Į D.122 kintamąjį visų pirma įskaitomos priskirtosios darbdavių socialinės įmokos pensijoms ir sveikatos apsaugai. Į šį kintamąjį taip pat įskaitoma suma, savo verte lygi darbo užmokesčiui, kurį darbdaviai laikinai toliau moka jų darbuotojų ligos, motinystės, gamybinės traumos, invalidumo, atleidimo dėl darbo vietų mažinimo ir kt. atvejais, jei tokia suma gali būti išskirta.

Pavyzdžiai pateikti II priedo priedėlyje.

Nuoroda ESS 95: 4.10 (kodas D.122) ir 4.12 c*D.1221 Privalomosios ligos pašalpos*

Į šį kintamąjį įskaitomos darbdavio tiesiogiai darbuotojams mokamos sumos, siekiant išlaikyti atlyginimą ligos, motinystės atveju, arba nelaimingo atsitikimo darbe atveju kompensuoti pajamų netekimą, atėmus visas socialinės apsaugos institucijų sumokėtas kompensacijas.

D.1222 Priskirtosios darbdavių socialinės įmokos pensijoms ir sveikatos apsaugai

Ši D.122 sudedamoji dalis apima priskirtąsias įmokas į nefinansuojamas pensijų ir sveikatos apsaugos sistemas, ypač vyriausybės sektoriuje. Kai kuriose Europos šalyse vyriausybės sektoriuje darbdaviai nefinansuojamas pensijų sistemas tvarko visiems darbuotojams arba konkrečioms grupėms (pareigūnams). Šiais atvejais darbdavys nesukuria specialių rezervų ir nekaupia lėšų būsimoms pensijoms mokėti. Šiems darbuotojams reikia atsižvelgti į priskirtąsias darbdavių įmokas į pensijų ir sveikatos apsaugos sistemas.

D.1223 Mokėjimai iš įmonės išeinantiems darbuotojams

Ši sudedamoji dalis yra atleistiems iš darbo darbuotojams faktiškai sumokėtos sumos (išėtinė išmoka ir kompensacija vietoje pranešimo), jei tokie mokėjimai yra susieti su kolektyvine sutartimi arba jei toks ryšis nėra žinomas. Su kolektyvine sutartimi nesusieti mokėjimai įtraukiami į D.11112.

Mokėjimai mokami darbuotojams išeinant į pensiją, pvz., kaip dalis jų teisės į pensiją, neturi būti įtraukiami į D.1223.

D.1224 Kitos priskirtosios socialinės įmokos

Šis straipsnis nurodo visas kitas, niekur kitur nepaminėtas, priskirtąsias darbdavio socialines įmokas, pavyzdžiui, pašalpa studijoms, mokama darbuotojams ir jų šeimos nariams, arba išmokos už priverstinai trumpiau dirbtą laiką. Pastaroji įmoka apibrėžiama kaip tiesioginiai darbdavio mokėjimai darbuotojams, siekiant išlaikyti atlyginimą už priverstinai trumpiau dirbtą laiką, atėmus visas socialinės apsaugos institucijų darbdaviui sumokėtas kompensacijas.

D.123 Darbdavių socialinės įmokos mokiniams

Šis kintamasis lygus faktiškai sumokėtų įmokų ir visų priskirtųjų įmokų mokiniams sumai. Priskirtosios socialinės įmokos mokiniams, jei tokių yra, paprastai būna labai mažos.

Nuoroda ESS 95: 4.09 (kodas D.121), 4.10 (kodas D.122) ir 4.12 b

D.2 Darbdavio apmokamos profesinio mokymo išlaidos

Įtraukiamos: profesinio mokymo paslaugų ir įrangos išlaidos (taip pat mokiniams, bet ne jų darbo užmokestis), pastatų ir įrenginių priežiūros ir smulkaus remonto išlaidos, išskyrus išlaidas personalui; išlaidos dalyvavimui kursuose; įmonės pasamdytų dėstytojų atlyginimas; mokymo priemonių išlaidos; įmonės profesinio mokymo organizacijoms ir kt. mokamos sumos. Turėtų būti išskaičiuojamos su profesiniu mokymu susijusios subsidijos.

Nuoroda ESS 95: Tarpinis vartojimas

D.3 Kitos darbdavio apmokamos išlaidos

Visų pirma įskaitoma:

- įdarbinimo išlaidos (tai įdarbinimo agentūroms mokamos sumos, darbo pasiūlos skelbimų žiniasklaidoje išlaidos, pokalbio pakviestiems kandidatams apmokamos kelionės išlaidos, naujiems darbuotojams mokamos įsikūrimo išmokos ir kt. Į tai neįskaitomos administravimo išlaidos (kanceliarinės išlaidos, darbuotojų darbo užmokestis ir kt.),
- darbdavio suteikti darbo drabužiai.

Pavyzdžiai pateikiami II priedo priedėlyje.

Nuoroda ESS 95: Tarpinis vartojimas

D.4 Darbdavio mokami mokesčiai

Šis kintamasis apima visus algalapiu arba įdarbinimu pagrįstus mokesčius. Šie mokesčiai laikomi darbo kaštais.

D4 kintamasis taip pat apima mokesčių baudas, mokamas darbdavių kai kuriose Europos šalyse už nepakankamą įdarbintų žmonių su negalia skaičių, ir panašius mokesčius.

Nuoroda ESS 95: 4.23 c (kodas D.29)

D.5 Darbdavio gautos subsidijos

Tai visos bendro pobūdžio subsidijų forma gautos sumos, skirtos padengti dalį ar visas tiesioginio atlyginimo išlaidas, tačiau neskirtos socialinės apsaugos arba profesinio mokymo išlaidoms padengti. Neįskaitomos grąžinamosios išmokos, kurias darbdaviui sumoka socialinės apsaugos institucijos arba papildomo draudimo fondai.

Nuoroda ESS 95: 4.37 a (kodas D.39)

II priedo priedėlis

Tam tikrų darbo kaštų straipsnių klasifikacijos aiškinamieji pavyzdžiai

**D.11111: Tiesioginis atlyginimas, priemokos ir specialiosios išmokos, mokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį
(taip pat žr. ESS 95, 4.03 a–c, e, g, k, kodas D.11)**

Į D.11111 darbo kaštų straipsnį įtraukiami mokėjimai pasižymi šiomis savybėmis:

Tai yra: piniginės operacijos iš darbdavio darbuotojui.

Tai nėra:

- mokėjimai, atliekami *ad-hoc* pagrindu arba rečiau nei reguliarius atlyginimo mokėjimai (jie priklauso D.11112)
- mokėjimai natūra (jie priklauso D.11114)
- įmokos į darbuotojų taupymo sistemą (jos priklauso D.1112)
- mokėjimai, skirti apmokėti už konkretų nedarbingą laikotarpį (jie priklauso D.1113, arba ligos atveju D.1221).

Tai gali:

- būti priemokos, mokamos už riziką darbe arba pamaininį darbą
- būti savaitiniai arba mėnesiniai mokėjimai, priklausomai nuo įprastinio mokėjimo laikotarpio
- atspindėti darbuotojo arba grupės darbuotojų darbo rezultatus.

Pavyzdžiai: Pagal D.11111 kintamąjį atliekami mokėjimai

Straipsnis	Aprašymas
Ekspatriacijos išmoka, pragyvenimo išlaidų išmoka	Mokėjimas darbuotojams, gyvenantiems ne jų įprastinėje kilmės ar gyvenamojoje šalyje ir (arba) nuolatinėje gyvenamojoje vietoje, atspindintis pragyvenimo išlaidų skirtumus
Šeimos pašalpa	Mokėjimas laikino būsto išlaidoms padengti
Budėjimo arba budėjimo pagal iškvietimą išmokos	Mokėjimas darbuotojams, kurie turi būti laisvi, kad galėtų dirbti neįprastiniu darbo laiku
Papildomas atlyginimas už riziką arba pavojų	Darbuotojams mokama priemoka, jei egzistuoja konkreti su darbu susijusi rizika, pvz., pavojingi chemikalai
Išmoka už trumpiau dirbtą laiką	Papildomas mokėjimas (neprivalomas), visiškai arba iš dalies kompensuojantis darbuotojams už įprastinio darbo laiko sutrumpinimą. (Privalomi mokėjimai priklauso D.1224)
Komisiniai už pardavimą	Priemoka, susieta su parduotu produktų skaičiumi
Atlyginimas už viršvalandžius	Priemoka už valandas, dirbtas po įprastinių darbo valandų
Išlaikymo išmoka	Nepertraukiamas mokėjimas, siekiant paskatinti arba įpareigoti esančius darbuotojus likti pas darbdavį
Mokėjimas už rezultatus	Priemoka, priklausanti nuo darbuotojo pagamintų produktų skaičiaus, pvz., pasiūtų drabužių skaičiaus
Atlyginimas už pamaininį darbą	Priemoka už darbą nestandartiniu darbo metu, pvz., naktį

D.11112: Tiesioginis atlyginimas, priemokos ir specialiosios išmokos, nemokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį**(taip pat žr. ESS 95, 4.03 f, h, j, kodas D.11)**

Į D.11112 darbo kaštų straipsnį įtraukiami mokėjimai pasižymi šiomis savybėmis:

Tai yra: piniginės operacijos iš darbdavio darbuotojui.

Tai nėra:

- mokėjimai, atliekami kiekvieną mokėjimo laikotarpį (jie gali priklausyti D.11111)
- mokėjimai natūra (jie priklauso D.1114)
- įmokos į darbuotojų taupymo sistemą (jos priklauso D.1112)
- mokėjimai, skirti apmokėti už konkretų nedirbtą laikotarpį (jie priklauso D.1113, arba ligos atveju D.1221).

Tai gali:

- būti išmoka konkrečioms sąnaudoms arba išlaidoms
- atspindėti darbuotojo arba grupės darbuotojų darbo rezultatus
- būti privalomas mokėjimas, numatytas darbo arba kolektyvinėje sutartyje
- būti mokėjimas, mokamas darbdavio nuožiūra
- būti mokėjimas, mokamas skirtingais laikotarpiais arba nustatytais laikotarpiais per metus.

Pavyzdžiai: Į D.11112 kintamąjį įskaitomi mokėjimai

Straipsnis	Aprašymas
Premija už išskirtinį stažą	Mokama kartą, kai darbuotojas pasiekia konkretų darbdaviui dirbtų metų skaičių
Išaitinė arba išėjimo į pensiją priemoka	Mokėjimas išeinant iš darbo arba išeinant į pensiją, nesusijęs su teise į pensiją, jei tokie mokėjimai nėra susieti su kolektyvine sutartimi. (Priešingu atveju, arba jei nėra informacijos apie galimą ryšį su kolektyvine sutartimi, šie mokėjimai priklauso D.1223)
Išaitinė premija	Išskirtiniai mokėjimai iš įmonės išeinantiems darbuotojams, jei tokie mokėjimai nėra susieti su kolektyvine sutartimi. (Priešingu atveju, arba jei nėra informacijos apie galimą ryšį, išskirtiniai išaitiniai mokėjimai priskiriami D.1223)
Priėmimo į darbą paskata	Vienkartinis mokėjimas, mokamas naujam darbuotojui darbo pradžioje
Atgaline data pažymėtas neišmokėtas užmokestis	Mokėjimai, atspindintys tiesioginio atlyginimo padidinimą, taikomą atgaline data
Įmonių susijungimo priemoka	Vienkartinis mokėjimas darbuotojams, mokamas įmonėms susijungus
Darbuotojo pripažinimo premijos	Išskirtinis darbdavio suteiktas mokėjimas, siekiant išskirti atskirus asmenis arba darbuotojų grupes

Straipsnis	Aprašymas
Priemokos už produktyvumą, premijos už darbo rezultatų pasiekimą	Mokėjimai, priklausantys nuo to, ar darbuotojas arba grupė darbuotojų įvykdo iš anksto nustatytus uždavinius, pvz., susijusius su pardavimu, klientų aptarnavimu arba biudžetu
Speciali švenčių priemoka	Mokama per tam tikras šventes, pvz., Kalėdas
Įmonės pelno pasidalijimo ir akcijų vertės padidinimo teisės	Mokėjimas pinigais, priklausantis nuo įmonės pelno. Akcijų vertės padidinimo teisės yra įmonės pelno pasidalijimo forma, kai darbuotojas įgauna teisę į būsimąjį mokėjimą pinigais, pagrįstą įmonės akcijų kainos padidėjimu virš nustatyto lygio per numatytą laikotarpį. Akcijų vertės padidinimo teisės turi būti įvertinamos ir remtis mokėjimo pinigais laikotarpiu, nepriklausomai nuo vertės suteikimo dieną arba teisių įgijimo laikotarpio trukmės
Ketvirtinė įmonės priemoka	Mokama kas ketvirtį, remiantis darbdavio pelnu arba darbo rezultatais (laikoma, kad mokėjimo laikotarpis nėra kiekvieną ketvirtį)
13-tas arba 14-tas atlyginimas	Kasmetiniai papildomi mokėjimai
Kasmetinė įmonės priemoka	Mokama kartą per metus ir priklauso nuo darbdavio pelno arba darbo rezultatų

D.1113: Užmokestis už nedirbtas dienas**Pavyzdžiai: Į D.1113 kintamąjį įskaitomi mokėjimai**

Straipsnis	Aprašymas
Atostogų išmoka	Mokėjimai darbuotojams, skirti padengti dėl kasmetinių atostogų, nacionalinių ar vietos švenčių nedirbtas dienas. (Darbdavio atliekami mokėjimai, skirti padengti darbuotojų nebuvimą darbe dėl ligos arba motinystės atostogų laikomi darbdavio socialinėmis įmokomis, įtraukiamomis į D.1221)
Specialios atostogos	Mokėjimai darbuotojams, skirti padengti dėl ypatingų asmeninių priežasčių, pvz., vestuvių, šeimos narių mirties, atstovavimo profesinėje sąjungoje, karinės tarnybos arba pareigos būti prisiekusiuoju, nedirbtas dienas. (Darbdavio atliekami mokėjimai, skirti padengti darbuotojų nebuvimą darbe dėl ligos arba motinystės atostogų laikomi darbdavio socialinėmis įmokomis, įtraukiamomis į D.1221)

D.1114: Darbo užmokestis natūra ir jo sudedamosios dalys

(žr. ESS 95, 4.04, 4.05, 4.06 (kodas D.11))

Pavyzdžiai: Darbo užmokestis, įskaitomas į D.1114 kintamąjį

Straipsnis	Aprašymas	Tolesnis suskirstymas
Produktų nuolaidos	Darbdavys parduoda darbuotojams produktus mažesnėmis kainomis. Pajamos natūra lygios skirtumui tarp rinkos kainos ir sumažintosios kainos	D.11141
Nemokamas arba subsidijuojamas aprūpinimas būstu	Darbdavys visiškai arba iš dalies apmoka darbuotojo būsto išlaidas. Vėl, pajamos natūra gaunamos lyginant su rinkos kaina	D.11142
Darbdaviui priklausančio automobilio naudojimas	Darbdavys sumoka darbdaviui priklausančio automobilio, kuriuo darbuotojas gali naudotis tiek darbo, tiek asmeniniais tikslais, eksploatacinių išlaidas. (Pajamos natūra atitinka automobilio naudojimo asmeniniais tikslais vertę)	D.11143

Straipsnis	Aprašymas	Tolesnis suskirstymas
Nemokamas arba subsidijuojamas benzinas	Darbdavys apmoka visas arba dalį darbuotojo asmeniniais tikslais sunaudoto kuro išlaidų, susijusių su darbdaviui priklausančio automobilio naudojimu. Pajamos natūra lygios šios išmokos piniginei vertei	D.11143
Akcijų pirkimo schemos	Akcijomis išreikšti mokėjimai natūra, kai akcijos darbuotojams suteikiamos kaip jų atlyginimo paketų dalis. Darbuotojas akcijas gauna nedelsiant, žemesne nei rinkos kaina. (Akcijų vertės padidinimo teisės yra akcijomis išreikšto atlyginimo atsiskaitymo pinigais formos ir turėtų būti įtraukiamos į D.11112)	D.11144
Akcijų pasirinkimo sandoriai	Akcijomis išreikšti mokėjimai natūra, kai akcijos darbuotojams suteikiamos kaip jų atlyginimo paketų dalis. Darbuotojas gauna teisę pirkti akcijas tiksliai nustatytu laiku ateityje už jau dabar nustatytą kainą. (Akcijų vertės padidinimo teisės yra akcijomis išreikšto atlyginimo atsiskaitymo pinigais formos ir turėtų būti įtraukiamos į D.11112)	D.11144
Nemokama arba subsidijuojama automobilių stovėjimo vieta darbe	Darbdavys suteikia darbuotojams automobilių stovėjimo vietą darbe už mažesnę kainą arba nemokamai. Pajamos natūra lygios šios išmokos piniginei vertei	D.11145
Nemokamas arba subsidijuojamas naudojimas mobiliuoju telefonu	Darbdavys suteikia mobilių telefonų naudojimuisi darbo ir asmeniniais tikslais ir apmoka visas susijusias išlaidas. Pajamos atitinka šios išmokos piniginę vertę	D.11145
Nemokamas arba subsidijuojamas transportas į darbą ir atgal	Darbuotojo kelionės išlaidos į darbą ir atgal apmokamos visiškai arba iš dalies. Pajamos natūra, kaip pirmiau minėtais atvejais, lygios piniginei vertei	D.11145
Nemokamas arba subsidijuojamas maitinimas	Darbdavys tiekia darbuotojui maitinimą už mažesnę kainą arba nemokamai. Pajamos natūra, kaip pirmiau minėtais atvejais, lygios piniginei vertei	D.11145

D.121: Faktinės darbdavių socialinės įmokos

(žr. ESS 95, 4.08 (kodas D.121), ir 4.12 b)

Pavyzdžiai: į D.121 kintamąjį įskaitomi mokėjimai

Straipsnis	Aprašymas	Tolesnis suskirstymas
Darbdavio įmokos į invalidumo draudimo sistemą	Reguliarios darbdavio pensijų kaupimo įmokos į draudimo sistemą	D.1211
Privalomosios darbdavių įmokos į pensijų fondus	Darbdavys darbuotojo darbo sutarties metu moka įmokas į pensijų sistemą, dalyvaujant socialinės apsaugos fondui, draudimo įmonei arba savarankiškam pensijų fondui	D.1211
Padidintos darbdavio pensijų įmokos	Darbdavys moka papildomą įmoką į darbuotojo pensijų sistemą	D.1212

D.122: Priskirtosios darbdavių socialinės įmokos

(žr. ESS 95, 4.10 (kodas D.122), ir 4.12 c)

Pavyzdžiai: Į D.122 kintamąjį įskaitomi mokėjimai

Straipsnis	Aprašymas	Tolesnis suskirstymas
Mokėjimai motinystės atostogų metu	Darbdavys moka tiesiogiai darbuotojui motinystės atostogų metu kaip kompensaciją už pajamų netekimą	D.1221
Priskirtosios darbdavių socialinės įmokos valstybės tarnautojų pensijoms	Darbdavys nemoka įmokų į pensijų sistemą darbuotojui dirbant. Pensijos vėliau išmokamos iš nuosavų darbdavio lėšų	D.1222
Įmokos į ankstyvos ištarnauto laiko pensijos sistemas ne visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams	Papildomi mokėjimai, kuriuos darbdavys moka į ne visą darbo dieną dirbančių darbuotojų ankstyvos ištarnauto laiko pensijos sistemas	D.1222
Išėtinės išmokos, paremtos kolektyvine sutartimi	Darbdavys moka tiesiogiai iš įmonės išeinantiems darbuotojams	D.1223
Pašalpa studijoms	Darbdavys apmoka dalį arba visas su darbu nesusijusio mokymo už įmonės ribų išlaidas	D.1224
Santuokos arba vaiko gimimo premija	Darbuotojui po tokio įvykio sumokama išmoka	D.1224
Nemokamas arba subsidijuojamas vaiko mokslas	Pilnai arba iš dalies sumokamas mokestis už darbuotojo vaiko mokslą	D.1224
Išmoka už trumpiau dirbtą laiką	Privalomas mokėjimas visiškai arba iš dalies kompensuojantis darbuotojams už įprastinio darbo laiko sutrumpinimą. (Papildomi mokėjimai, sumokami kiekvieną mokėjimo laikotarpį, priklauso D.11111)	D.1224

D.2: Darbdavio apmokamas profesinis mokymas

(žr. ESS 95, tarpinis vartojimas)

Pavyzdžiai: Į D.2 kintamąjį įskaitomi mokėjimai

Straipsnis	Aprašymas
Įmonės pasamdytų dėstytojų atlyginimas	Su darbuotojų profesiniu mokymu, pvz., įmonėje rengtų seminarų forma, susijusios sąnaudos (subsidijos, jei tokių yra, priklauso D.5 ir neturi būti čia įtraukiamos)
Išlaidos mokymo priemonėms	Su profesiniu mokymu, pvz., specialistų įmonių parengtų intraneto elektroninių kursų forma, susijusios sąnaudos (subsidijos, jei tokių yra, priklauso D.5 ir neturi būti čia įtraukiamos)

D.3: Kitos darbdavio apmokamos išlaidos

(žr. ESS 95, tarpinis vartojimas)

Pavyzdžiai: Į D.3 kintamąjį įskaitomi mokėjimai

Straipsnis	Aprašymas
Išmoka aprangai	Mokama tų profesijų atstovams, kuriems reikalinga speciali apranga, pvz., apsaugai arba reprezentatyviai išvaizdai ir neskirta asmeniniam naudojimui
Samdymo išlaidos	Įdarbinimo agentūrų arba darbo pasiūlos skelbimų išlaidos
Įsikūrimo arba persikraustymo išmoka	Mokama, kai darbuotojui reikia pakeisti gyvenamąją vietą

III PRIEDAS

DUOMENŲ, ĮSKAITANT SUSKIRSTYMĄ PAGAL EKONOMINĘ VEIKLĄ, ĮMONIŲ DYDŽIO GRUPES IR ŠALĮ ARBA REGIONĄ, PERDAVIMAS

Turi būti pateikiami trys failai, atitinkantys A, B ir C lenteles:

- A lentelėje pateikiami šalies duomenys (vienas įrašas kiekvienai ekonominei veiklai NACE 1.1 red. sekcijų ir skyrių lygiuose),
- B lentelėje pateikiami šalies duomenys pagal dydžio grupę (vienas įrašas kiekvienai ekonominei veiklai NACE 1.1 red. sekcijų ir skyrių lygiuose, kiekvienai dydžio grupei),
- C lentelėje pateikiami regioniniai duomenys NUTS 1 lygyje (vienas įrašas kiekvienai ekonominei veiklai NACE 1.1 red. sekcijų ir skyrių lygiuose, kiekvienam regionui).

C lentelės nereikia pildyti šalims, kuriose NUTS 1 lygis atitinka šalies lygį. Daliai I priede išvardytų kintamųjų reikia pildyti tik A lentelę. Šie kintamieji pažymėti I priede.

Įrašo identifikavimas

Įrašai rūšiuojami pagal identifikavimo seką, kurioje yra šie straipsniai:

- tyrimo metai,
- lentelės rūšis,
- šalies arba regiono kodas,
- ekonominė veikla ir
- dydžio grupė.

Perdavimo kodai:

- NACE 1.1 red. ekonominei veiklai,
- įmonių dydžio grupėms,
- šalims ir regionams

nustatomi Eurostato įgyvendinimo dokumente.

Konfidencialumo žymėjimas

Atskirus įrašus, perduodamus A, B ir C lentelėms sudaro ekstrapoliuoti duomenys, t. y. visai gyventojų grupei apskaičiuoti duomenys. Kai tai ypač būtina, atskiri įrašai gali būti pažymimi kaip „konfidencialūs“. Konfidencialumo pažeidimų A, B arba C lentelėje gali pasitaikyti, jei įmonių arba vietos vienetų skaičius atskiram įrašui, susijusiam su tam tikra ekonomine veikla, dydžio grupe arba regionu palyginti su gyventojų skaičiumi yra labai mažas. Neabejotinai, rizika yra didesnė, kai atskiras įrašas yra susijęs su vienu ar dviem dideliais vietos vienetais. Taip pat konfidencialumo rizika gali būti didesnė B ir C lentelėse dėl papildomo suskirstymo atitinkamai pagal dydžio grupes ir regionus. Konfidencialiems įrašams identifikuoti turi būti naudojami du kodai:

„1“: jei duomenys atskiram įrašui A, B arba C lentelėje yra konfidencialūs ⁽¹⁾;

„“: jei duomenys nekonfidencialūs, įterpkite tarpą „ “ (ne nulį ar brūkšnį „-“).

⁽¹⁾ Kai atskiras įrašas pažymimas kaip konfidencialus, Eurostatas imasi atitinkamų veiksmų, kad apsaugotų A, B ir C lentelėms pateiktus duomenis.

Kintamieji

Reikalingi kintamieji yra apibrėžti I priede. Skaičiai turėtų būti įterpiami be tarpų, taškų ar kablelių (pavyzdžiui, įrašas 13967 yra teisingas; įrašai 13 967 arba 13.967 arba 13,967 yra neteisingi).

Trūkstanti kintamieji (arba kintamieji, kurių reikšmė lygi nuliui) turėtų būti koduojami pagal šias taisykles:

„NA“ kai kintamojo duomenų nėra (nors jis neabejotinai egzistuoja ir jo reikšmė didesnė už nulį).

„OPT“ kai kintamasis neprivalomas ir nepildomas.

„0“ vertėms, kurios lygios nuliui, arba tiems kintamiesiems, kurių atitinkamoje šalyje nėra.

Darbuotojų skaičiaus, darbo laiko ir statistinių vienetų skaičiaus kintamieji turėtų būti išreikšti absoliučiais skaičiais, t. y. pateikiant tikslus skaičius (ne dešimtaines trupmenas, dešimtis, tūkstančius, milijonus ir kt.).

Su išlaidomis susiję kintamieji turėtų būti išreikšti atitinkamos šalies nacionaline valiuta. Euro zonos šalių skaičiai turėtų būti išreikšti eurai. Kiekvienoje šalyje naudojami vienetai turėtų būti identiški visiems kintamiesiems ir išreikšti absoliučiais skaičiais, t. y. pateikiant tikslus skaičius (ne dešimtaines trupmenas, dešimtis, tūkstančius, milijonus ir kt.).

Perdavimas

Valstybės narės perduoda Komisijai (Eurostatui) šiame reglamente nustatytus duomenis ir metaduomenis elektronine forma, atitinkančia Eurostato pasiūlytą apsiikeitimo standartą. Eurostatas parengs detalią dokumentaciją dėl patvirtintų standartų ir pateiks šių standartų įgyvendinimo pagal šio reglamento reikalavimus gaires.
